Oude kerk, zondag 11 oktober 2020

ds. G.J.A. Veening

~~Gelezen: Jesaja 25:1-9 en Matteüs 22:1=14~~

Titel: Een bijzondere bruiloft

Gemeente van onze Heer Jesus Christus,
Het is wel een raar verhaal dat Jesus vertelt. Stel je voor, een koning geeft een bruiloftsfeest voor zijn zoon en de bruiloftsgasten komen niet, zelfs niet als ze voor de tweede keer worden uitgenodigd met als extra aansporing dat er heerlijk gegeten zal worden. Ik probeer het even over te zetten naar onze tijd en ons land. Stel dat prinses Amalia gaat trouwen, ze wordt immers 18 jaar en heeft dan een inkomen waar wel een feest van te geven valt. En jij wordt uitgenodigd, en ik, ja, ik verwacht het niet, en dan kom je niet. Heel merkwaardig, maar zo vertelt Jesus het. Sterker nog, in zijn verhaal worden de boodschappers mishandeld of gedood, in ieder geval genegeerd. Bijzonder, een bijzondere bruiloft. Een bruiloft wordt in de bijbel wel vaker genoemd en vaak is het ook symbool van trouw, ook symbool van Gods trouw. Gods trouw die ook zichtbaar is geworden in het leven van Jesus, in zijn levensweg en in zijn woorden. Maar die trouw is niet door iedereen herkend in de tijd van Jesus en het zou me niet verbazen als Jesus dat bedoelt te zeggen met dit verhaal. Jullie herkennen mij niet, jullie zien mij niet in het juiste perspectief. Gods trouw is groter en . hoger en dieper dan jullie zien. Tuurlijk, jullie hebben de wet en dat is een groot goed, de wet zoals die bekend was bij het volk van Jesus en ook bij hem zelf, die wet is een bron van goed leven. Niet alles misschien, maar veel wel. Die wet is een bron van goed leven, en Gods trouw is gelegen in die wet, maar is groter, hoger en dieper.

Een bijzondere bruiloft dus, waarin als het ware gesuggereerd wordt dat de eerste genodigden de trouw als het ware niet willen zien, niet willen vieren. En natuurlijk geldt dat niet voor alle tijdgenoten van Jesus en niet voor alle volksgenoten, nee, er zijn er ook die wel op het feest komen. Die van pleinen en straten, van de toegangswegen van de stad gehaald worden en zich laten halen. Want het feest moet gevierd, het feest wordt gevierd.
Overigens is er nog wel een lastig intermezzo in het verhaal. De koning ontsteekt in woede en stuurt zijn troepen er op af, laat moordenaars ombrengen. Dat is niet zo leuk, vooral niet omdat die koning met het koninkrijk van de hemel in verbinding staat. Moet je God dan zo zien……daar heb ik moeite mee. Ik geloof niet in een God die laat moorden, hoeveel fouten mensen ook maken. Het kan zijn dat Jesus dit inbrengt omdat dit in zijn omgeving is gebeurd door een aardse heerser, het kan ook zijn dat Matteüs dit opschrijft na de verwoesting van de tempel in Jeruzalem in een poging om dat ergens een plaats te geven. Maar hoe dan ook, het schuurt om dit bij God neer te leggen. Het is wel zo dat het op deze manier in de geschiedenis gaat, er zijn wel wat aardse heersers te noemen die zo op deze manier reageerden of reageren. Aardse heersers die vanuit kracht en macht over anderen proberen te regeren en daarbij het geweld niet schuwen. Maar God is toch anders? De lijn van Jesus is zeker anders.

En dan is er nog een lastig element in dit verhaal. Ik zei al dat het een raar verhaal is. Aan het eind is daar die ene die wel in de bruiloftszaal is, maar zonder dat hij zich in bruiloftskleren heeft gestoken. En hij heeft geen verklaring voor dat feit en wordt dan

aan handen en voeten gebonden en uit de zaal gegooid, in de buitenste duisternis, waar men jammert en knarsetandt. Nou, weer zo'n punt. Ik weet dat kleding in de bijbel soms symbool is voor een functie. Van profeten zegt men wel eens dat ze een mantel hebben en die mantel dan ook kunnen doorgeven aan een opvolger. Kleren maken de man dus, van tijd tot tijd. Staat de man die zich niet in een bruiloftskleed gestoken heeft symbool voor de mens die er eigenlijk niet bij is? En dan in de symboliek van de bruiloft als teken van de trouw van God. De mens die met de lippen belijdt wat hij eigenlijk niet gelooft. En dan kun je maar beter eerlijk zijn en gewoon de zaal niet binnen gaan. Nu gooit hij als het ware zichzelf in de duisternis, waar hij mag zoeken naar zijn echtheid en die zeker zal vinden. Want als hij naar buiten gegooid wordt, dan valt hij niet buiten Gods liefde. Misschien wel buiten de liefde van die wat merkwaardige koning, maar niet buiten Gods liefde, ook niet in dit rare verhaal.

Een raar verhaal dus, een bijzondere bruiloft. Een bruiloft die aansluit bij het beeld uit Jesaja waarin het gaat over een feestmaal. En alweer met heel lekker eten en met belegen wijnen, toe maar, het lijkt wel een bruiloft. Een bruiloft waarbij geweldenaars tot inzicht komen en tot zicht. Een bruiloft waarin God gezien wordt als een toevlucht voor de zwakken en waarin de mensen die teveel macht hebben over anderen een halt wordt toegeroepen. Zo'n bruiloft, zo'n bijzondere bruiloft is teken van Gods trouw. En is een uitdaging voor mensen, voor mensen van alle tijden. De tijd van Jesaja was een tijd van dreiging. Assyrie, een soort grootmacht, dreigde te veroveren. In de tijd van Jesus was de dreiging dat Romeinse rijk. En die tijden deze beelden van een bruiloft, Gods bruiloft met mensen.

En nu waag ik de gok om het over te zetten naar deze tijd, nu in 2020. Wij leven in een rare tijd, elke dag kom je dat weer tegen. Een tijd waarin geweld is, bijvoorbeeld in Nagorno-Karabach. Geweld ook met woorden soms, de running-mates in de VS doen het stukken beter dan de presidentskandidaten. Geweld tegen de aarde en de aanwezigheid van een pandemie. Genoeg items dus.
Wat is dan in deze tijd Gods bruiloft met mensen? Dat is veel, Gods trouw is hoger, dieper en voller dan ik kan zien. Maar, met mijn beperkte zicht geloof ik in de vrede, de vrede in Nagorno-Karabach. Ik geloof in de democratie, ook in de VS. Ik geloof dat het kan dat wij slachtoffers van geweld kunnen opvangen, ook slachtoffers uit kampen. Ik geloof dat de bruiloft van God voor ons ook een soort uitdaging is, om verder te kijken dan de neus lang is, om met verstand, en wijsheid en liefde te doen wat gedaan moet of mag worden. En iets verder weg staat daar het beeld van een tijd waarin we weer gewoon kunnen doen. Een tijd waarin de bruidegom op de bruiloft gewoon zijn schoonmoeder mag omhelzen zonder dat dat vragen oproept. De bruiloft van God zal ook zichtbaar worden in een kerkdienst met weet ik hoeveel mensen zonder dat geweldenaars daarna met doodswensen komen voor een kerkenraad.
De bruiloft van God was deze week voor mij ook zichtbaar in een beeld dichtbij huis. Vlakbij waar ik woon staat al jaren een hoogspanningsmast op een weide. Deze mast is geen schoonheid, maar wordt soms even versierd. En dat gebeurde deze week, ik zag heel veel vogels op die mast en ik hoorde heel veel vogels op die mast. Ik denk dat ze zich verzamelden om naar het zuiden te vliegen. Want dat gebeurt elk jaar omstreeks deze tijd. Ik vond het een mooi beeld. Kijk, het leven gaat door, wat er ook is. Toekomst ligt open, er is tijd om te leven, tijd om te zijn, Gods trouw, Gods bruiloft zichtbaar in deze vogels. Deze symbolen van Gods Geest. En zo deelt God

met ons. En wij, wij mogen delen, als de mens die wij zijn. Er ligt een wereld voor ons open. Waarin wij gaan, als naar een bruiloft, met een bruiloftskleed aan van geloof, geloof dat het kan.

Jesus vertelde een raar verhaal. Het is wel een verhaal dat raakt aan zijn leven, aan zijn missie. Aan ons, als mensen van alle tijden, aan ons om over te nemen.

Amen.